

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/105/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121349140
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:6121349140.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. JUDr. Oskarom Chnápkom, advokátom, Komenského 3, Banská Bystrica, proti žalovanému: L. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., t.č. bytom P., Š. XXXX/X, o zaplatenie 807,19 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi 341,31 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 25,48 eur od 19.05.2018 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60,75 eur od 19.06.2018 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60,12 eur od 19.07.2018 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 77,83 eur od 21.08.2018 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 53,47 eur od 19.09.2018 do zaplatenia a spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 63,66 eur od 19.10.2018 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Žalovanému n e p r i z n á v a vo vzťahu k žalobcovi právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 11.05.2021 žalobu v upomínacom konaní na Okresnom súde Banská Bystrica a žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 807,19 eur a úroku z omeškania 5 % ročne z jednotlivých dlžných súm, ako aj na náhradu trov konania.

Z obsahu žaloby vyplýva, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 03.12.2020 postúpil Slovak Telekom, a.s. na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovaným zmluvu o poskytovaní verejných služieb v znení dodatku, na základe ktorej poskytoval žalovanému aktivovaný program služieb a žalovaný sa zaviazal pravidelne splácať cenu za poskytovanie verejných služieb podľa cenníka. Postupca vystavil žalovanému faktúry, z ktorých si žalobca v tomto konaní uplatnil 341,31 eur. Súčasťou žalovanej sumy 807,19 eur je aj zmluvná pokuta vo výške 465,88 eur, ktorá bola vypočítaná nasledovne: Zmluvná pokuta (ZP) = základ ZP - (počet dní uplynutých z doby viazanosti/celkový počet dní viazanosti x základ ZP). Žalobca uviedol, že dohodnutá zmluvná pokuta zodpovedá zľave za poskytnuté služby, a preto nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. k), resp. s) Občianskeho zákonníka.

Žalovaná suma 807,19 eur teda pozostáva z poplatkov za poskytnuté služby vo výške 341,31 eur a zo zmluvnej pokuty 465,88 eur. Mimo týchto súm si žalobca uplatnil aj úrok z omeškania z jednotlivých dlžných splátok a náhradu trov konania.

2. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal dňa 31.05.2021 pod sp. zn. 24Up/573/2021 platobný rozkaz, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk. O tejto skutočnosti Okresný súd Banská Bystrica upovedomil žalobcu a zároveň ho vyzval, aby v lehote 15 dní navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa C.s.p..

3. Žalobca navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa C.s.p., a preto dňa 10.09.2021 bola vec postúpená tunajšiemu súdu.

4. Súd sa oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb spoločnosti Slovak Telekom, a.s., osobitnými podmienkami pre poskytovanie dátových služieb, cenníkmi, faktúrami, odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, oznámením o postúpení pohľadávok, výzvou k úhrade dlhu, výpisom z obchodného registra žalobcu a právneho predchodcu žalobcu, a zistil nasledujúci skutkový stav.

5. Právny predchodca žalobcu, spoločnosť Slovak Telekom, a.s., Bajkalská 28, Bratislava, a žalovaný uzavreli dňa 23.03.2018 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej právny predchodca žalobcu sa zaviazal poskytovať žalovanému elektronické telekomunikačné služby prostredníctvom zvolenej služby Mobilný hlas a zvoleného programu služieb Happy M. Dňa 12.06.2018 uzatvorili aj Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej právny predchodca žalobcu sa zaviazal poskytovať žalovanému elektronické telekomunikačné služby prostredníctvom zvolenej služby Mobilný internet a zvoleného programu služieb Mobilný internet M. Právny predchodca žalobcu mal žalovanému dodávať dohodnuté služby počas viazanosti na obdobie 24 mesiacov (Tabuľka č. 1 Zmlúv).

6. Podľa bodu 6, Závazok viazanosti: Účastník sa zaväzuje, že po dobu viazanosti v tabuľke č. 1, ktorá plynie odo dňa uzavretia zmluvy, bude vo vzťahu k SIM karte využívať služby Podniku podľa Zmluvy, teda nevykoná žiadny úkon, ktorý by viedol k ukončeniu využívania služby podniku pred uplynutím doby viazanosti, a bude riadne a včas uhrádzať cenu za poskytované služby (ďalej len „záväzok viazanosti“. Porušením záväzku viazanosti preto je:

a.) ukončenie využívania Služieb Podniku pred uplynutím doby viazanosti v dôsledku ukončenia Zmluvy pred uplynutím doby viazanosti;

b.) ukončenie využívania Služieb Podniku pred uplynutím doby viazanosti v dôsledku prenosu telefónneho čísla uvedeného v tejto zmluve k inému podniku poskytujúcemu služby elektronických komunikácií pred uplynutím doby viazanosti;

c.) nezaplatenie ceny za poskytnuté služby Účastníkom počas doby viazanosti do 45 dní po splatnosti, v dôsledku ktorého dôjde k prerušeniu poskytovania Služieb podľa všeobecných podmienok.

Podľa bodu 7 Zmluvy, Zmluvná pokuta: V dôsledku porušenia záväzku viazanosti Účastníkom vznikne Podniku voči Účastníkovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej Podniku porušením záväzku viazanosti Účastníkom. Paušalizovaná náhrada škody podľa predchádzajúcej vety pozostáva z celkovej sumy zľavy zo štandardných poplatkov za služby alebo z neakciovej ceny KZ poskytnutej účastníkovi na základe tejto zmluvy, ako benefitu za prevzatie záväzku viazanosti. Celková suma zľavy poskytnutej účastníkovi za prevzatie záväzku viazanosti na základe tejto zmluvy, je uvedená v tabuľke č. 1. Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná ku dňu porušenia záväzku viazanosti podľa vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dňa porušenia záväzku viazanosti podľa tejto zmluvy:

Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty = (Základ zmluvnej pokuty/celkový počet dní doby viazanosti) x počet dní zostávajúcich do konca doby viazanosti.

Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej na faktúre, ktorou je Účastníkovi vyúčtovaná. Uhradením zmluvnej pokuty zaniká záväzok viazanosti. Uhradením zmluvnej pokuty nie je dotknutý nárok podniku na náhradu škody presahujúcej výšku uhradenej zmluvnej pokuty.

6. Bližšie podmienky zmluvy boli upravené vo Všeobecných podmienkach pre poskytovanie verejných služieb spoločnosti Slovak Telekom, a.s., v Osobitných podmienkach pre poskytovanie dátových služieb a v Cenníkoch.

7. Jednotlivými faktúrami bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Slovak Telekom, a.s., vyfakturoval žalovanému mesačné poplatky za poskytnuté služby vo výške 341,31 eur.

Zároveň žalovanému bola vyfakturovaná aj zmluvná pokuta, a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.05.2019, splatnou dňa 20.05.2019, vo výške 465,88 eur.

8. Listom zo dňa 16.12.2020 právny predchodca žalobcu Slovak Telekom a.s. oznámil žalovanému, že pohľadávku vo výške 807,19 eur, t.j. istina + zmluvná pokuta, postúpil na žalobcu.

10. Výzvou k úhrade dlhu zo dňa 12.03.2021 žalobca prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu vyzval žalovaného na úhradu celkovej sumy vo výške 844,49 eur.

11. Na základe takéhoto oboznámenia sa s predloženými listinnými dôkazmi súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť len čiastočne.

Podľa ustanovenia § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa ustanovenia § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať

a.) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods. 2,

b.) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o

1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania,

2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi,

3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46,

4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplývať na kvalitu služieb,

5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby,

6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení,

c.) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,

d.) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby,

e.) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby,

f.) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami,

g.) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb,

h.) spôsob urovnávania sporov podľa § 75,

i.) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 12 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách účastník je povinný

- a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb,
- b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry,
- c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Ako vyplýva z ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah

zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

12. Súd má v tomto spore dostatočne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným boli uzatvorené dve zmluvy o poskytovaní verejných služieb v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách.

Predmetnú zmluvu je potrebné považovať aj za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na povahu účastníkov tejto zmluvy, je nesporné, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu).

Súd teda zastáva názor, že vyššie uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a preto je nutné na ňu aplikovať i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníka, ako aj Zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z., ako aj Smernica Rady 93/13/EHS. Žalobca postavenie žalovaného ako spotrebiteľa ani nespochybňoval. Na túto zmluvu je tak potrebné aplikovať prednostne špeciálne spotrebiteľské právo. Podľa § 54 odsek 2 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je v prospech spotrebiteľa.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti, a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa (zákona NR SR č. 250/2007 Z. z.), ktorý v § 3 ods. 3 ustanovuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou.

13. Súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o zaplatenie 341,31 eur, keďže právny predchodca žalobcu dodal žalovanému služby a žalovaný napriek povinnosti zaplatiť cenu za poskytnuté služby túto vo výške 341,31 eur neuhradil. Preto súd žalobe v časti zaplatenia ceny za dodané služby vyhovel, pretože žalovaný ako účastník mal povinnosť zaplatiť cenu služieb, a to v prospech žalobcu, na ktorého bola táto pohľadávka postúpená zmluvou. Táto suma bola žalobcovi priznaná z jednotlivých faktúr takto:

- z faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.05.2018, splatnej dňa 18.05.2018 suma 25,48 eur;
- z faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.06.2018, splatnej dňa 18.06.2018 suma 60,75 eur,
- z faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.07.2018, splatnej dňa 18.07.2018 suma 60,12 eur,
- z faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.08.2018, splatnej dňa 20.08.2018 suma 77,83 eur,
- z faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.09.2018, splatnej dňa 18.09.2018 suma 53,47 eur,
- z faktúry č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 01.10.2018, splatnej dňa 18.10.2018 suma 63,66 eur.

14. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona

povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Bolo preukázané, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojich záväzkov vyplývajúcich z jednotlivých dlžných splátok, a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania z týchto súm. Súd priznal žalobcovi podľa ustanovenia § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ustanovením § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z., a to podľa dátumu splatnosti jednotlivých neuhradených faktúr.

15. V danej veci žalobca si uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 465,88 eur. K tomu, aby mohol byť priznaný takýto nárok, súd musí mať preukázané uzavretie zmluvy o zmluvnej pokute. Súd poukazuje na skutočnosť, že fakturovaním zmluvnej pokuty zásadne nárok na jej zaplatenie nevzniká. Faktúra je len účtovný doklad, ktorým nemožno založiť hmotné právo. Zmluvná pokuta môže vzniknúť len za základe platnej dohody o zmluvnej pokute, a to až porušením zmluvnej povinnosti.

Nárok zo zmluvnej pokuty nemožno subsumovať pod ust. zák. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, podľa ktorého podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify.

Súd súčasne poukazuje aj na možnú neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky, ktorá bola viackrát judikovaná (Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 29. júna 2011 č. k. 2Co/137/2010, Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 20. septembra 2011 č. k.6Co 113/2010, Rozhodnutie Okresného súdu Prešov z 16. augusta 2010 č. k. 17C/112/201, Rozhodnutie Okresného súdu Prešov z 16. augusta 2010 č. k. 17C/112/2010, ale aj priamo vo vzťahu k právnomu predchodcovi žalobcu rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 8C/204/2012 zo dňa 01.07.2013, ktorým súd vo výroku rozhodnutia určil, že zmluvná podmienka dojednaná medzi dodávateľom T-Mobile Slovensko, a.s., resp. Slovak Telekom, a.s., je neplatná.

16. Ak by sa chcel žalobca domáhať nárokov zo zmluvnej pokuty, musí preukázať platné uzavretie dohody o zmluvnej pokute, následne preukázať porušenie povinnosti zo strany žalovaného, ktoré by malo za následok vznik nároku zo zmluvnej pokuty. Žalobca nepreukázal ani jednu z uvedených podmienok. Zároveň ak sa jedná o zmluvný vzťah so spotrebiteľskej zmluvy, musí preukázať, že sa nejedná napr. o neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. s) Obč. zák., podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

17. V zmysle smernice Rady 93/13/EHS za individuálnu zmluvnú podmienku možno považovať, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. K uvedenému sa vyjadril aj Krajský súd v Prešove, a to v uznesení sp.zn.: 16Co/31/2012 zo dňa 15.03.2012, kde uviedol: Je potrebné k tomu dodať, že žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. Je zrejmé, že žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Spotrebiteľ nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, vyberá si len balík služieb, dobu viazanosti a mobilný telefón. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán. Za tohto stavu sa súd v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením súdu prvého stupňa v tom smere, že dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, predovšetkým z pohľadu časového aspektu, ktorý žiadnym spôsobom nerefektuje na výšku sankcie. Nie je možné dospieť s poukazom na vyššie uvedené, že by bola individuálne dojednaná. Dodávateľ, teda žalobca,

však tvrdenia, žeby malo ísť o individuálnu dohodu medzi účastníkmi, nepreukázal, a súd jeho tvrdenia považoval len v rovine účelovej. V konaní pred súdom bolo jasne preukázané, že žalobca ponúkol svoje služby prostredníctvom štandardnej typovej zmluvy, ktorá bola vopred pripravená, a spotrebiteľ zmluvné podmienky nemohol ovplyvniť.

18. Nárok na zmluvnú pokutu si žalobca uplatnil v zmysle zmluvných dojednaní, konkrétne v zmysle bodu 6. zmluvy Závazok viazanosti. Podľa uvedeného bodu sa žalovaný zaviazal, že po dobu viazanosti 24 mesiacov od rozhodného dňa bude využívať služby podniku, nevykoná žiadny úkon, ktorý by viedol k ukončeniu zmluvy a bude riadne a včas uhrádzať cenu za poskytované služby. Porušením záväzku viazanosti je ukončenie využívania Služieb Podniku pred uplynutím doby viazanosti v dôsledku ukončenia Zmluvy pred uplynutím doby viazanosti, ukončenie využívania Služieb Podniku pred uplynutím doby viazanosti v dôsledku prenosu telefónneho čísla uvedeného v tejto zmluve k inému podniku poskytujúcemu služby elektronických komunikácií pred uplynutím doby viazanosti a nezaplatenie ceny za poskytnuté služby Účastníkom počas doby viazanosti do 45 dní po splatnosti, v dôsledku ktorého dôjde k prerušeniu poskytovania Služieb podľa všeobecných podmienok. Porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie zmluvnej pokuty.

V zmysle § 44 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách bez ohľadu na minimálne obdobie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podnik je povinný zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb.

Podľa § 44 ods. 9 zákona o elektronických komunikáciách účastník môže vypovedať zmluvu o poskytovaní verejných služieb uzavretú na dobu neurčitú z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu.

Súd dospel k záveru, že dojednanie ohľadne zmluvnej pokuty medzi stranami sporu v znení vyššie uvedenom, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa - žalovaného, ako to predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Jedná sa dokonca o dojednanie, ktoré obmedzuje žalovaného na jeho právach, ktoré mu vyplývajú priamo zo zákona o elektronických komunikáciách. Nárok na zmluvnú pokutu okrem prípadu porušenia povinností na strane účastníka - žalovaného tým, že včas a riadne neuhradí svoj splatný záväzok voči žalobcovi, je dojednaný aj pre prípad ukončenia zmluvného vzťahu zo strany žalobcu formou výpovede počas doby viazanosti, pre prípad zmeny poskytovateľa telekomunikačných služieb, čím zo strany žalobcu dochádza k značnému zásahu do jeho práv, nakoľko uplatnenie týchto zákonných práv zo strany žalovaného je sankcionované zo strany žalobcu zmluvnou pokutou.

Okrem uvedeného, dojednanie o zmluvnej pokute je súčasťou formulárovej zmluvy vyhotovenej právnym predchodcom žalobcu, a teda je sporná aj skutočnosť, či vôbec žalovaný mal možnosť prívodiť jeho zmenu, nakoľko žalovaný tým, že podpísal zmluvu, keďže mal záujem o poskytovanú službu, musel prijať aj ostatné podmienky zmluvného vzťahu určené dodávateľom - žalobcom vrátane ustanovení o zmluvnej pokute. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty preto nie je možné považovať podľa názoru súdu ani za individuálne dohodnuté v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Súd poukazuje na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Prešove vo veci 7Co/36/2015, cit.: „V danom prípade ako to vyplýva z obsahu spisu medzi účastníkmi bola uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pritom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti, alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.“

Aj z týchto dôvodov súd má za to, že žalobca nemá nárok na zmluvnú pokutu vo výške 465,88 eur a ani na úrok z omeškania z uvedenej sumy.

19. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1,2 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalobca podanou žalobou požadoval zaplatenie 807,19 eur. Zo žalovanej sumy súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o zaplatenie 341,31 eur (42,28 % žalovanej sumy), čo predstavuje na jednej strane úspech žalobcu a na druhej strane neúspech žalovaného. V časti o zaplatenie 465,88 eur (57,72 % žalovanej sumy) bol žalobca neúspešný a žalovaný úspešný. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol v konaní úspešnejší žalovaný, a to v rozsahu 15,44 %; tomuto však žiadne trovy konania nevznikli, preto súd rozhodol tak, že mu vo vzťahu k žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.